

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 09:23
Diariernr: 09/1704
Handläggare: Peter Sjöquist
Avdelning: Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Enheten för ekonomisk analys
Datum: 2009-04-17
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Personalfrågor
Handikappomsorg
Äldreomsorg
Invandrar- och flyktingfrågor
Arbetsmarknad
Barnomsorg
Grundskola
Gymnasieskola
Vuxenutbildning
Plan- och stadsbyggnad
Miljö- och naturskydd
Rubrik: Vårpropositionen 2009

CIRKULÄR 09:23

Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys
Peter Sjöquist m.fl.
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Personalfrågor
Handikappomsorg
Äldreomsorg
Invandrar- och flyktingfrågor
Arbetsmarknad
Barnomsorg
Grundskola
Gymnasieskola
Vuxenutbildning
Plan- och stadsbyggnad
Miljö- och naturskydd

Vårpropositionen 2009

Den 15 april presenterade regeringen 2009 års vårproposition (2008/ 2009:100). Vi sammanfattar de förslag inom olika områden som berör kommunerna åren 2009–2012. Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) egna kommentarer skrivs i *kursiv* stil.

- Nivån på det generella statsbidraget till kommuner och landsting ligger fast på 2009 års nivå för 2010. Från 2011 tillförs anslaget för kommunalekonomisk utjämning 3,5 miljarder.
- För 2010 utgår ett tillfälligt konjunkturstöd om 4,9 miljarder.
- Fån 2010 tas 32 miljoner från anslaget för kommunalekonomisk utjämning för att finansiera Socialstyrelsens övertagande av tillsyns- och tillståndsgivning
- Regeringen kommer inom kort att se över om förändringar i balanskravet och andra aktuella redovisningsfrågor bör göras.
- Anslaget till vuxenutbildning, särskilt yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning, ”yrkesvux”, föreslås öka vilket ska ge, för innevarande år, ytterligare nära 400 årsstudieplatser, förutom de redan cirka 5 000 tilldelade under innevarande år.
- Ytterligare 389 miljoner satsas år 2009 på drift och underhåll av vägar och järnvägar, åren 2010 och 2011 tillkommer 400 respektive 200 miljoner kronor.

Sveriges Kommuner och Landsting uppskattar att regeringen nu aviserar extra resurser till välfärdens kärna. Förbundet välkomnar också att beskedet om extra pengar för 2011 och 2012 kommer redan nu.

Ekonomi	3
Regeringens bedömning av samhällsekonomin	3
Regeringens skatteunderlagsprognos	5
Kommunalekonomisk utjämning	5
Tillskott	6
Omföringar	6
LSS-utjämningen – inget besked om omräkning av pix	6
Balanskravet ses över	7
Barn och skola	7
Specialmyndighetens anslag ökar	7
Utökad satsning på yrkesvux	7
Individ- och familjeomsorg	7
Utvecklingen av ekonomiskt bistånd	7
Socialstyrelsen tar över tillsynen	8
Äldreomsorgen	8
Miljö- och energi	9
Samhällsplanering	9
Anslaget för räntebidrag höjs för att klara utfasningen	9
Statistikansvar överförs från Skolverket och Socialstyrelsen till SCB	9
Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007–2013	9
Förbättrad infrastruktur	10
Arbetsmarknadspolitik och Arbetsgivarfrågor	10
Arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	10
Lönegaranti	11
Lönebildning	11
Högskoleutbildning – fler psykologplatser	11
Jämställdhet	12

Ekonomi

Regeringens bedömning av samhällsekonomin

Den **internationella lågkonjunkturen** bedöms av regeringen bli djup och utdragen. Först vid årsskiftet 2009/2010 väntas situationen i den finansiella sektorn normaliseras. I kombination med en expansiv penningpolitik och finanspolitiska stimulanser bidrar detta till att tillväxten i världsekonomin successivt tilltar enligt regeringen.

Aktiviteten i den **svenska ekonomin** avtog under 2008 och BNP föll kraftigt i slutet av året i samband med att finanskrisen blev allt värre och den internationella efterfrågan minskade. BNP fortsätter, enligt regeringen, att falla under 2009. Det största fallet i BNP bedöms av regeringen ha ägt rum under fjärde kvartalet 2008, men utvecklingen väntas bli fortsatt mycket svag framöver. Sammantaget bedömer regeringen att BNP minskar med 4,2 procent 2009 och ökar med 0,2 procent 2010.

Exportutvecklingen väntas, enligt regeringen, vara fortsatt mycket svag framöver. Omvärldsefterfrågan fortsätter att falla 2009 och ökar endast svagt 2010. Sverige missgynnas i dagsläget av att en stor andel av den svenska exporten består av insats- och investeringsvaror. Enligt regeringen väntas efterfrågan på dessa varor fortsätta falla i samband med att den internationella investeringskonjunkturen dämpas ytterligare. Den totala exporten förväntas minska betydligt i år för att sedan öka svagt under 2010.

Tabell 1. Försörjningsbalans
Procentuell volymförändring

	2008	2009	2010	2011	2012
Hushållens konsumtion	-0,2	-2,6	0,6	2,3	3,5
Offentlig konsumtion	1,3	0,8	0,4	-0,1	-0,4
Statlig	-0,4	1,8	0,7	-0,3	-1,0
Kommunal	2,0	0,5	0,3	-0,1	-0,2
Fasta bruttoinvesteringar	3,5	-10,1	-4,7	3,2	9,0
Lagerinvesteringar ¹	-0,7	-0,5	0,0	0,2	0,0
Export	1,7	-8,4	2,7	6,1	8,5
Import	3,0	-8,3	1,8	5,8	8,3
BNP	-0,2	-4,2	0,2	2,4	4,0
BNP, kalenderkorrigerad	-0,6	-4,0	-0,1	2,5	4,4

¹Bidrag till BNP-tillväxten, procentenheter.

Källa: 2009 års ekonomiska vårproposition.

Hushållens konsumtion dämpades under loppet av 2008 och föll betydligt i slutet av året. Enligt regeringen väntas konsumtionen förbli svag så länge den finansiella osäkerheten är hög och småhuspriserna faller. Huspriserna antas av regeringen falla med ca 10 procent i år och ca 5 procent 2010. Även om inkomsterna för de som arbetar väntas öka i år försvagas arbetsmarknaden snabbt enligt regeringen. Hushållen oroas av konjunkturutvecklingen och väljer därför att öka sitt sparande. Regeringen räknar med att hushållens konsumtion minskar betydligt i år för att

sedan öka svagt 2010 när osäkerheten på de finansiella marknaderna klingar av och bostadsmarknaden stabiliseras.

Konjunktunedgången har resulterat i ett lågt kapacitetsutnyttjande, vilket tillsammans med den svagare internationella och inhemska efterfrågan dämpar företagets investeringsbehov. Den finansiella oron har också gjort det svårare för företagen att få lån till att finansiera investeringar. Sammantaget väntar regeringen att investeringarna minskar med över 10 procent 2009 och fortsätter minska även 2010.

Tabell 2. Nyckeltal
Procentuell förändring om annat ej anges

	2008	2009	2010	2011	2012
Produktivitet ¹	-1,8	0,3	2,5	3,1	4,2
Arbetade timmar	1,6	-4,4	-2,3	-0,6	-0,2
Medelarbetstid	0,7	-1,4	1,0	0,6	-0,7
Sysselsatta 15-74 år	1,2	-2,8	-3,3	-1,0	0,6
Arbetskraft 15-74 år	1,2	0,1	-0,9	-0,3	0,2
Arbetslöshet ²	6,2	8,9	11,1	11,7	11,3
Timlön ³	4,3	3,3	2,2	2,2	2,5
KPI ⁴	3,4	-0,4	0,3	0,8	1,5
KPIF ^{4,5}	2,7	1,6	0,9	0,6	0,7
KPIX ^{4,5}	2,5	1,2	0,7	0,4	0,4

¹Arbetsproduktivitet mäts som BNP till baspris per arbetad timme.

²1 procent av arbetskraften.

³Enligt konjunkturlönestatistiken.

⁴Årsgenomsnitt.

⁵Ett av Riksbankens mått på underliggande inflation.

Källa: 2009 års vårproposition.

Lagerinvesteringarna minskade betydligt i slutet av förra året. Då efterfrågan väntas vara fortsatt svag ett bra tag framöver har företagets önskade lagernivå minskat. En betydande lageravveckling väntas även under 2009 och 2010 enligt regeringen.

Regeringen räknar med att sysselsättningen faller kraftigt 2009 och 2010 för att därefter stabiliseras. Detta är den främsta orsaken till att antalet arbetade timmar, enligt regeringen, väntas falla kraftigt. Under 2009 faller dessutom medelarbetstiden, både till följd av mindre övertidsarbete per sysselsatt och lägre överenskommen arbetstid.

Lönerna väntas öka med 3,3 procent 2009, vilket är klart lägre än förra året då lönerna beräknades ha ökat med 4,3 procent enligt regeringen. Förhandlingarna i samband med 2010 års avtalsrörelse kommer att ske i ett läge med betydligt svagare arbetsmarknad än vad som var fallet 2007. Regeringen räknar med att detta leder till låga löneökningstakter under resten av prognosperioden.

Inflationen, mätt som den årliga procentuella förändringen i konsumentprisindex (KPI), är låg och väntas falla ytterligare under året enligt regeringen. Det inhemska inflationstrycket väntas vara mycket lågt under prognosperioden.

Frågor om Ekonomi kan ställas till Göran Wallin, tfn 08-452 77 39, avdelningen för Ekonomi och styrning.

Regeringens skatteunderlagsprognos

Som framgår ovan visar regeringens samhällsekonomiska bild en mycket svag konjunktur. Antalet arbetade timmar väntas enligt regeringen minska tre år i rad, löneökningarna stannar strax över 2 procent per år 2010–2011 och klart under 3 procent 2012. Det innebär en mycket svag utveckling av det kommunala skatteunderlaget. Kommentaren till skatteunderlagsprognosen är mycket kortfattad. Regeringen påpekar att även om lönesumman faller både 2009 och 2010 får detta inte fullt genomslag på skatteunderlaget eftersom en del av fallet i skattebasen kompenseras av ökade transfereringar.

Tabell 3. Olika skatteunderlagsprognoser
Procentuell förändring

	2008	2009	2010	2011	2012	2008–2012
VP09, apr 2009	5,2	0,6	0,6	2,0	3,1	12,2
ESV, mars 2009	5,0	0,9	0,4	2,1	2,6	11,5
SKL, feb 2009	5,0	2,3	1,6	3,7	6,0	20,0
Prop. 2008/09:97, jan 2009	5,9	3,4	2,4	3,9		16,4 ¹

¹Avser 2008–2011.

Jämfört med den skatteunderlagsprognos som regeringen presenterade i prop. 2008/09:97 är den nya prognosen kraftigt nedreviderad, se tabell 3. Det förklaras framförallt av ny information som visar att sysselsättningen sannolikt kommer att minska mer än regeringen bedömde i januari. Den svaga arbetsmarknadssituationen ger enligt regeringen dessutom skäl att räkna med lägre löneökningstakt än i den tidigare prognosen. Till en mindre del motverkas detta av att regeringen nu också förutspår lägre inflation, vilket innebär en långsammare ökning av grundavdragen. Som framgår av tabellen pekar Ekonomistyrningsverkets prognos på en skatteunderlagstillväxt som liknar regeringens bedömning.

Inom SKL pågår nu arbetet med den skatteunderlagsprognos som ska presenteras den 23 april. Den slutliga bedömningen är ännu inte klar. Det står dock klart att konjunkturutsikterna har fortsatt försämrats i snabb takt de senaste månaderna. Det betyder att även SKL kommer att tvingas göra en kraftig nedjustering av sin skatteunderlagsbedömning (se tabellen ovan).

Frågor om Skatteunderlaget och skatter kan ställas till Bo Legerius, tfn 08-452 77 34, avdelningen för Ekonomi och styrning.

Kommunalekonomisk utjämning

Nivån på det generella statsbidraget till kommuner och landsting ligger fast på 2009 års nivå för 2010. Från 2011 tillförs anslaget för kommunalekonomisk utjämning 5 miljarder varav 3,5 miljarder avser kommunerna. För 2010 skjuter regeringen till 7 miljarder, varav 4,9 miljarder avser kommunerna, som ett tillfälligt konjunkturstöd.

Tabell 4. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner
Miljoner kronor

	2010	2011	2012
Totalt enligt BP 2009 cirkulär 08:66	47 726	47 946	47 946
Kommunalekonomisk utjämning 1:1			
Tillskott/Indragningar			
Generellt		3 500	3 500
Regleringar enligt finansieringsprincipen			
Tillsyns- och tillståndsverksamhet enl. SoL & LSS	-32	-32	-32
Tillfälligt konjunkturstöd 1:4			
Tillskott/Indragningar			
Konjunkturstöd 2010	4 900		
Totalt enligt detta cirkulär	52 594	51 414	51 414

Tabell 5. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner
Kronor per invånare

	2010	2011	2012
Totalt enligt BP 2009 cirkulär 08:66	5 128	5 124	5 100
Kommunalekonomisk utjämning 1:1			
Tillskott/Indragningar			
Generellt		374	372
Regleringar enligt finansieringsprincipen			
Tillsyns- och tillståndsverksamhet enl. SoL & LSS	-3	-3	-3
Tillfälligt konjunkturstöd 1:4			
Tillskott/Indragningar			
Konjunkturstöd 2010	527		
Totalt enligt detta cirkulär	5 652	5 495	5 469

Tillskott

Anslaget kommunalekonomisk utjämning tillförs från 2011 3,5 miljarder kronor som ett obundet tillskott. Nivåhöjningen ligger fast även 2012. För 2010 skjuter regeringen till ett engångsbelopp på 4,9 miljarder för att mildra effekterna av den ekonomiska krisen i det nya anslaget tillfälligt konjunkturstöd. Bidraget betalas ut i december 2009 men avser 2010.

Omföringar

32 miljoner kronor avseende finansiering för tillsyns- och tillståndsgivning enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade flyttas till utgiftsområdet hälsovård, sjukvård och social omsorg. Se även avsnitt om Individ- och familjeomsorgen.

LSS-utjämningen – inget besked om omräkning av pix

Förbundet har till regeringen översänt en skrivelse med begäran om besked om omräkning eller inte omräkning av personalkostnadsindex för år 2010. Beskedet ville Skl ha i samband med vårpropositionen. Motiveringen var att ett tidigt be-

sked skulle verka kvalitetshöjande på den prognos av LSS-utjämnings som brukar göras under våren. Regeringen har dock inte givit något besked utan återkommer om detta under hösten.

Balanskravet ses över

Regeringen är medveten om hur dagens krav på balans i budgeten påverkar kommunsektorn och avser att inom kort se över om förändringar i balanskravet och andra aktuella redovisningsfrågor bör göras. Regeringen vill bland annat pröva om det går att ge drivkrafter för ekonomiskt sunda och välskötta kommuner eller landsting att spara pengar i goda år för att i viss utsträckning kunna användas under dåliga år. Detta ska dock göras utan att ge avkall på kommunallagens krav om god ekonomisk hushållning.

Frågor om Kommunalekonomisk utjämnings kan ställas till Derk de Beer, tfn 08-452 77 42, frågor om LSS-utjämnings kan ställas Signild Östgren, tfn 08-452 77 45, avdelningen för Ekonomi och styrning.

Barn och skola

Specialmyndighetens anslag ökar

Anslaget till Specialskolemyndigheten föreslås öka med nästan 22,2 miljoner kronor år 2009. Återetablering av de två nationella specialskolorna, Ekeskolan och Hällsboskolan, samt införandet av möjligheten till ytterligare skolgång för vissa av specialskolans elever beräknas medföra fler elever i specialskolan.

Utökad satsning på yrkesvux

Anslaget till vuxenutbildning, särskilt yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning, ”yrkesvux”, föreslås öka med 16,7 miljoner kronor vilket ska ge, för innevarande år, ytterligare nära 400 årsstudieplatser, förutom de redan cirka 5 000 tilldelade under innevarande år.

Förbundets bedömning är att behovet för innevarande år är cirka 7 500 platser och att behovet kommer att öka nästa år.

Frågor om Barn och skola kan ställas till Henrik Bergström, 08-452 79 47 och Mats Söderberg, 08-452 79 42, avdelningen för Lärande och arbetsmarknad.

Individ- och familjeomsorg

Utvecklingen av ekonomiskt bistånd

Det ekonomiska biståndet kostade år 2008 nästan 9,5 miljarder kronor inklusive introduktionsersättningen. I regeringens vårproposition görs en bedömning över det tänkta antalet personer som beräknas bli i behov av att försörjas under ett helt år med ekonomiskt bistånd inklusive introduktionsersättning. Antalet förväntas stiga från 80 000 till 121 000 helårsekvivalenter till år 2012.

Med utgångspunkt i denna bedömning blir det ekonomiska biståndet i år (2009) 10,7 miljard kronor, och beräknas nästa år kosta 12,5 miljard – en ökning med 31 procent. År 2011 ökar kostnaderna till 13,8 miljard kronor och år 2012 till 14,3 miljard. Om regeringens bedömning av volymökningen stämmer ökar kostnaderna för ekonomiskt bistånd inklusive introduktionsersättning med över 50 procent mellan åren 2008 och 2012.

Socialstyrelsen tar över tillsynen

I propositionen Samordnad och tydlig tillsyn av socialtjänsten (prop. 2008/09:160) gör regeringen bedömningen att Socialstyrelsen har bäst förutsättningar att skapa en samlad och effektiv tillsyn av verksamhet som bedrivs enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt verksamheter inom hälso- och sjukvården. I propositionen föreslår därför regeringen att Socialstyrelsen ensam ska ha ansvaret för all tillsyn av tillståndspliktig enskilt driven verksamhet enligt SoL och LSS – såväl den löpande som den övergripande. Tillsynen finansieras genom att 32 miljoner kronor tas från anslaget Kommunalekonomisk utjämning.

Förbundet var inte överens om beloppet när finansieringsfrågan diskuterades.

Frågor om Individ- och familjeomsorg kan ställas till Leif Klingensjö, 08-452 78 51, avdelningen för Lärande och arbetsmarknad och Signild Östgren, 08-452 77 45, avdelningen för Ekonomi och styrning.

Äldreomsorgen

I propositionen (2008/09:82) föreslås en ändring i socialtjänstlagen som syftar till att förtydliga att kommunerna ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en person som har funktionshinder. Ändringen i socialtjänstlagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2009 om Riksdagen godkänner Regeringens förslag.

Vidare bedöms att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att utarbeta vägledning till stöd för tillämpningen av lagstiftningen som rör socialtjänstens arbete med stöd till de personer som vårdar eller stödjer närstående.

Kommunerna kompenseras för det utökade åtagandet som lagändringen innebär efter en uppgörelse med förbundet. Detta sker genom en förstärkning av det riktade bidraget för anhörigstöd under 2009 och 2010, för 2009 ökas statsbidraget med 45 miljoner kronor till 150 miljoner och för 2010 ökas det med 200 miljoner kronor till 300 miljoner. Hur det riktade bidraget kommer att fördelas är inte känt. Från 2011 överförs 300 miljoner kronor till anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Finansieringen sker, enligt propositionens förslag, genom en minskning av anslaget för stimulansåtgärder inom äldrepolitiken.

Frågor om Äldreomsorg kan ställas till Peter Sjöquist, tfn 08-452 77 44, avdelningen för Ekonomi och styrning.

Miljö- och energi

Vårpropositionen innehåller en bekräftelse av tidigare lämnade förslag (i bl.a. Klimat- och sårbarhetsutredningen och Klimatpropositionen) om att Lantmäteriet ska kunna påbörja arbetet med att ta fram en ny nationell höjddatabas och att Statens geotekniska institut (SGI) ska kunna påbörja ett omfattande arbete av att kartlägga skredförutsättningar i Göta älvdalen. Ramarna ger sammanlagt ett anslag på 100 miljoner kronor under perioden 2010–2011. Anslaget innebär att de båda myndigheterna kan påbörja upphandling för de arbeten som ska utföras. I vårpropositionen tillkommer inga nya medel för klimatanpassning.

Ett stort ansvar för att anpassa samhället till ett förändrat klimat läggs på lokal nivå (Klimat- och sårbarhetsutredningen). Förbundet har tidigare påpekat behovet av att resurser tillförs den lokala nivån så att klimatanpassning kan göras i samhällsplaneringen och i risk- och sårbarhetsarbetet. Förbundet saknar satsningar på resurser och medel för kompetensutveckling för den lokala nivåns behov.

Frågor om Klimatanpassning kan ställas till Jessica Andersson, 08-452 78 97, avdelningen för Tillväxt och samhällsbyggnad.

Samhällsplanering

Anslaget för räntebidrag höjs för att klara utfasningen

Den 1 januari 2007 påbörjades en femårig utfasning av räntebidragen fram till år 2012. Fler lägenheter än vad som tidigare beräknats kommer att uppfylla villkoren för att beviljas räntebidrag. Därför höjs anslaget med 128,8 miljoner kronor.

Statistikansvar överförs från Skolverket och Socialstyrelsen till SCB

En av regeringen utsedd särskild utredare har lämnat ett förslag om att ge Statistiska centralbyrån (SCB) ett samlat ansvar för ekonomisk statistik om primärkommunerna genom att ansvaret för vissa sektorsspecifika ekonomiska uppgifter förs över från Statens skolverk och Socialstyrelsen till SCB (SOU 2009:25). Regeringen ser flera fördelar med att ge SCB ett samlat statistikansvar för alla de uppgifter som samlas in genom Räkenskapssammandraget, dvs. den detaljerade redogörelsen för kommunernas och landstingens kostnader.

Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007–2013

I tilläggsbudgeten föreslås att anslagen till de regionala strukturfonderna höjs nästa år från 3,6 till 4,3 miljarder kronor. Regeringens förslag innebär att medel som avsatts för att medfinansiera EU:s strukturfonder under hela programperioden fram till 2013 tidigareläggs. I praktiken innebär det större möjligheter att fatta snabbare beslut som kan tidigarelägga planerade insatser runt om i landet. Förslaget ligger i linje med vad de regionala varselsamordnarna framfört i diskussioner med regeringen.

Frågor om Räntebidraget kan ställas till Anette Jansson, tfn 08-452 78 68, frågor om Strukturfonder kan ställas till Håkan Ottoson, 08-452 78 17, avdelningen för

Tillväxt och samhällsbyggnad, frågor om Statistikansvaret kan ställas till Signild Östgren, 08-452 77 45, avdelningen för Ekonomi och styrning.

Förbättrad infrastruktur

Ytterligare 1 miljard kronor under 2009–2011 satsades på drift och underhåll av vägar och järnvägar utöver den tidigare satsningen som aviserades i budgetpropositionen för 2009. Syftet med åtgärderna är bl.a. att stimulera arbetskraftsefterfrågan och därmed upprätthålla sysselsättningen och tillvarata lediga resurser.

Frågor om Infrastruktur kan ställas till Johan Lindberg, tfn 08-452 79 64 (väg- och trafikplanering), avdelningen för Tillväxt och samhällsbyggnad.

Arbetsmarknadspolitik och Arbetsgivarfrågor

De många varslen under 2008 började få effekter på arbetsmarknaden i slutet av förra året. Enligt regeringens prognos kommer arbetslösheten att fortsätta stiga till lika höga nivåer som under 1990-talets lågkonjunktur. Regeringens bedömning är att arbetslösheten stiger från 6,2 procent år 2008 till 8,9 år 2009, och till 11,1 år 2010. Arbetslösheten väntas kulminera under 2011 med 11,7 procent och bedöms ligga kvar på en nästan lika hög nivå under 2012.

Det är främst unga och lågutbildade som hittills har drabbats av lågkonjunkturen. Många av de yngre har lämnat gymnasieskolan utan fullständiga betyg.

Under 2008 deltog 85 000 personer i årsgenomsnitt i arbetsmarknadspolitiska program. Volymerna i programmen beräknas, enligt regeringen, år 2009 uppgå till 137 000 personer och 2010 till 217 000 personer. År 2011 väntas antalet programdeltagare vara nästan tre gånger högre än 2008, dvs. cirka 250 000 personer.

Framförallt är det antalet platser i jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar som ökar. Regeringen förväntar sig att årsgenomsnittet under 2009 ökar med ca 26 000 personer jämfört med bedömningen i budgetpropositionen. För 2010 bedöms antalet deltagare öka med 100 000 personer jämfört med tidigare bedömningar.

Arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd

Den djupa lågkonjunkturen gör att regeringen i vårpropositionen utökar resurserna för arbetsmarknadsåtgärder och arbetslöshetsförsäkringen med totalt 10 miljard kronor.

Regeringen räknar med ökade kostnader för aktivitetsstöd när antalet deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin samt i jobbgarantin för ungdomar stiger, förmedlingsinsatserna förstärks och antalet praktikplatser blir fler. Anslaget för aktivitetsstöd utökas därför med 2,4 miljard kronor.

För att täcka ökande kostnader för arbetslöshetsersättningen tillförs anslaget 6,6 miljard kronor.

De ökade utgifterna för arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd innebär också att anvisade medel för ålderspensionsavgifter ökar med 1 miljard kronor.

Lönegaranti

Antalet anställda i företag i konkurs förväntas fortsätta öka under år 2009 och regeringen föreslår därför att bidraget till lönegarantiersättningen ökas med 0,8 miljard kronor.

Förbundet anser att det är positivt att regeringen tillför ytterligare medel till arbetsmarknadspolitiken och att regeringen – via de två garantierna – värnar om insatser för de grupper som står längst från arbetsmarknaden. SKL vill dock betona att det är av yttersta vikt att de åtgärder som erbjuds håller erforderlig kvalitet och SKL efterlyser insatser som leder till att arbetslösa kan höja sin kompetens och ställa om till nya jobb.

Förbundet känner vidare stor oro för den ökande ungdomsarbetslösheten, särskilt i perspektiv av att det är en stor ungdomskull som slutar gymnasiet till sommaren. SKL skulle vilja att regeringen gör en särskild satsning på insatser för arbetslösa ungdomar i syfte att ge dem möjligheter att få arbetslivserfarenheter och komplettera sin utbildning.

Frågor om arbetsmarknaden kan ställas till Vivi Jacobson-Libietis, 08-452 79 35, avdelningen för Lärande och arbetsmarknad.

Lönebildning

Det kraftigt försämrade arbetsmarknadsläget väntas hålla tillbaka löneökningarna de kommande åren. Lönerna väntas öka med 3,3 procent 2009, vilket är klart lägre än förra året då lönerna beräknades ha ökat med 4,3 procent. Sammantaget väntas skillnaden mellan faktiska och avtalade löneökningar bli liten 2009.

De flesta centrala löneavtalen löper ut efter första kvartalet 2010 och nya överenskommelser ska nås. Förhandlingarna kommer att ske i ett läge med betydligt svagare arbetsmarknad än vad som var fallet 2007. Sammantaget väntas detta leda till låga löneökningstakter under resten av prognosperioden. Statistik visar också att löneförväntningarna på ett och två års sikt är låga.

Frågor om Lönebildning kan ställas till Marianne Hörding, förhandlingssektionen, tfn 08-452 76 03.

Högskoleutbildning – fler psykologplatser

Regeringen föreslår finansiering för att kunna öka antalet utbildningsplatser på psykologutbildningen vid Karolinska institutet med ca 35 utbildningsplatser (7,5 helårsstudenter) hösten 2009.

Frågor om Högskoleutbildning kan ställas till Gunilla Strand eller Barbro Emriksdotter, arbetslivssektionen, tfn 08-452 74 61 eller 08-452 74 69.

Jämställdhet

I vårpropositionen 2009 finns inga nya jämställdhetsåtgärder redovisade. Däremot pågår ett arbete på Integrations- och jämställdhetsdepartementet för att ta fram en samlad strategi för jämställdhet på arbetsmarknaden och i näringslivet. Man planerar att lägga fram strategin för riksdagen i form av en skrivelse senare under våren 2009.

Frågor om jämställdhet kan ställas till Anna Ulveson, arbetslivssektionen, tfn 08-452 74 67

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING
Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys

Signild Östgren

Peter Sjöquist